

ПЕНСИОННО ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ

ДОВЕРИЕ

ПОК "ДОВЕРИЕ" А.

Изх. № 081

от 27.02.2004 г.

3
43

София 1000, ул. "Дунав" 5, тел.: 02/ 981 29 59; факс: 02/ 981 73 69; тел.: 0900 32 100 (2 имп./мин. за цялата страна), www.poc-doverie.bg

БАДДПО

Вх. № 01-02/32-7702/2004 г.

ДО
БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ДРУЖЕСТВАТА
ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

**Становище
на Пенсионно осигурителна компания "Доверие" АД
по конституционно дело № 2 / 2004 г.**

Пенсионно осигурителна компания "Доверие" АД подкрепя изцяло искането на групата народни представители за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на § 81, т.4 от Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване (ЗИДКЗОО), с която се изменя чл.176, ал.3 от същия кодекс (обн. ДВ, бр.67 от 29 юли 2003 г.).

Считаме, че въведената с оспорвания текст забрана противоречи на принципите на правовата държава и на другите основни начала на Конституцията. Недопустимо е да се ограничават основни конституционни права единствено по съображения за целесъобразност, без да се спазва установения от основния закон правов ред и в противоречие на константната практика на Конституционния съд по тези въпроси.

Въпросът се усложнява от спецификата на дейността по допълнително пенсионно осигуряване, която е обект на изключително строга законодателна уредба и държавно регулиране. В унисон със застъпената от Конституционния съд теза, че правото на свободна стопанска инициатива няма абсолютен характер и че свободата на стопанска инициатива не изключва принципите на държавно регулиране и на държавен контрол на стопанската дейност, в Кодекса за социално осигуряване се съдържат редица ограничения за дейността на пенсионноосигурителните дружества. Следва да се отбележи обаче, че тези ограничения имат своето основание, когато регулират въпроси, свързани със спецификата на дейността и нейната институционална рамка. Що се отнася до стопанската дейност на дружествата като търговски субекти, тя би следвало да се подчинява на общите пазарни принципи и правила, защото, както е имал възможност Конституционният съд да се произнесе, равенството на всички пред закона е основен принцип на демократичната правова държава и този принцип по отношение на уредбата на стопанската дейност на правните субекти намира израз в изискването на чл. 19, ал. 2 от Конституцията чрез законите да се създават и гарантират на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност. В този смисъл законодателната уредба на дейността по допълнително пенсионно осигуряване следва да намери баланс при регулирането на чисто стопанския аспект на дейност и нейните специфични социални функции, за се постигне онзи баланс на интересите, който според Конституционния съд, е конституционно закрепен в чл. 19, ал. 2 от

Конституцията. Считаме, че с чл.176, ал.3 от Кодекса за социално осигуряване, изменен с § 81, т.4 от ЗИДКЗОО, този баланс се нарушава и се създава неоправдано от конституционна гледна точка посягане върху правото на свободната стопанска инициатива и равенството на стопанските субекти, прокламирани в чл. 19, ал. 1 и 3 от Конституцията. Следва да се има предвид, че Кодексът за социално осигуряване не изключва изцяло възможността за сделки между свързани лица, които касаят активите на пенсионните фондове и като пример може да се посочи възможността да се сключва договор за банков депозит между пенсионния фонд и банка, която е едно и също или свързано лице с управляващото го пенсионноосигурително дружество.

От друга страна опитите да се обоснове наложената забрана със специфичния характер на правоотношенията между пенсионноосигурителното дружество и управляваните от него фондове, не са от конституционноправен порядък и в случая не е налице хипотеза, при която Конституцията допуска такава накърняване, основавайки се на съображения, които са свързани със защитата на друг конституционноправно значим обществен или личен интерес.

Въведеното с § 81, т.4 от ЗИДКЗОО ограничение не може да отнесено и към случаите, при които Конституционният съд е приел, че свободната стопанска инициатива може да бъде ограничена с оглед защитата на други конституционни ценности.

Не е налице и ситуация, при която ограничението е въведено въз основа на това, че самата Конституция, пряко или поради действието на друга конституционна норма (основно начало или основно право), допуска това.

Считаме също така, че в случая наложената забрана не може да бъде обоснована от съображения за наличие на обществен интерес от по-висш порядък, заради който, според Конституционния съд, е допустимо да бъде ограничено основно конституционно право. Нещо повече, забраната в този си вид накърнява обществения интерес, тъй като законодателят а priori е приел, че пенсионноосигурително дружество, което по закон управлява и представлява фонда за допълнително пенсионно осигуряване, действа недобросъвестно, за разлика от всички останали стопански субекти и по този начин създава недоверие между участниците в пенсионната система от капиталов тип.

Изложените по-горе мотиви ни дават основание да твърдим, че искането на групата народни представители е основателно и разпоредбата на § 81, т.4 от Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване (обн. ДВ, бр.67 от 29 юли 2003 г.) следва да бъде обявена за противоконституционна.

Даниела Петкова

Главен изпълнителен директор

